

Zpráva o činnosti Klub dětských knihoven SKIP ČR v roce 2021

Klub dětských knihoven SKIP ČR (dále jen KDK) je největší a neaktivnější odbornou sekcí Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR. Rok 2021 byl už 27. rokem jeho činnosti.

HLAVNÍ CÍLE KLUBU

- všestranně podporovat a rozvíjet čtenářství, čtenářskou a informační gramotnost u dětí a mládeže;
- podporovat rozvoj předčtenářství u nejmenších dětí v rodinách;
- motivovat, inspirovat a odborně vzdělávat knihovníky a knihovnice dětských oddělení veřejných knihoven;
- vzájemně spolupracovat a sdílet dobrou praxi v oblasti práce s dětmi v knihovnách;
- iniciovat a organizovat celostátní akce a projekty se zaměřením na dětské čtenáře, na dalších projektech obdobného zaměření spolupracovat s jinými sekcemi a kluby SKIP;
- propagovat kvalitní literaturu pro děti a mládež u široké veřejnosti;
- propagovat dětská oddělení veřejných knihoven;
- posilovat prestiž specializace knihovnicků v knihovně pro děti.

PŘEHLED KLUBEK

V roce 2021 nadále formálně existovalo v rámci KDK **12 regionálních klubek**, avšak s klubkem Severní Čechy se po celý rok nepodařilo navázat žádný kontakt.

Personální změny: V daném roce došlo ke změně v čele klubka Karlovy Vary – předsedkyní Danu Šoupovou tam od 1. září nahradila Ema Reismüllerová (obě z MěK Sokolov).

Region	Klubko	Předsedkyně	
01	Praha	Mgr. Jana Hradilíková	MěK Praha
02	Střední Čechy	Michaela Baštecká	Knihovna E. Petišky Brandýs n. L.
02	Příbramsko	Mgr. Kateřina Pechová	MěK Dobříš
03	Jižní Čechy	Ivana Troupová	MěK Český Krumlov
04	Plzeňsko	Mgr. Helena Šlesingerová, MBA	Knihovna města Plzně
05 + 06	Severní Čechy	Alena Koudelková	Knihovna K. H. Máchy v Litoměřicích
07	Liberecko	Eva Kordová	MěK A. Marka Turnov
08	Východní Čechy	Mgr. Marta Pešková Staníková	MěK Slavoj ve Dvoře Králové n. L.
09	Jižní Morava	Mgr. Helena Hubatková Selucká	Knihovna J. Mahena v Brně
09	Zlínský kraj	Hana Hanáčková	Knihovna B.B.B. Uherské Hradiště
10	Severní Morava	Mgr. Marika Zadembská	MěK Třinec
11	Karlovy Vary	Dana Šoupová (do 31. 8.) Ema Reismüllerová (od 1. 9.)	MěK Sokolov

WEBOVÉ STRÁNKY KDK

Koncem léta byly hlavní informace o KDK ve spolupráci s PhDr. Lindou Jansovou, Ph.D., přesunuty na nové webové stránky SKIP, kde budou postupně doplňovány. Vloženy byly hlavní cíle KDK (27. 9.). Informace jsou nadále uvedeny i na stránkách MěK Dobříš, kde je spravuje tajemnice KDK Kateřina Pechová. Některá z klubek a projekt Noc s Andersenem zatím používají také vlastní či jiné weby, i když ne vždy jsou na nich informace aktuální.

KDK SKIP ČR

KDK Jižní Morava
KDK Zlínský kraj
KDK Severní Morava
KDK Karlovy Vary

Kamarádka knihovna
Noc s Andersenem
Databanka
Den pro dětskou knihu
Impulsy
Anketa SUK

- <https://www.skipcr.cz/odborne-organy/kluby/klub-detskych-knihoven>
- <http://www.knihovnadobris.cz/kdk-skip/>
- <http://www.kjm.cz/skipkdk>
- <http://www.kfbz.cz/klub-detskych-knihoven-zlinskeho-kraje>
- <http://klubko-skip10-cz.webnode.cz/>
- https://www.mksokolov.cz/klub-detskych-knihoven-karlovarskeho-kraje?fbclid=IwAR1S6g5pRS73XG8VaTE-S3m5De4382cs8LAOhFvtH3Wcz_2x262bhJlccj0
- <https://www.facebook.com/Klub-d%C4%9Btsk%C3%BDch-knihoven-Karlovarsk%C3%A9ho-kraje-531862203614228/>
- <https://www.skipcr.cz/oceneni/kamaradka-knihovna>
- <http://www.nocsandersenem.cz/>
- <http://www.kjm.cz/knihovnici>
- <http://www.dendetskeknihy.cz/>
- <http://impulsy.kjm.cz/>
- <https://www.npmk.cz/knihovna/sukova-knihovna/suk-cteme-vsichni/predchozi-rocniky>

PŘEHLED PROJEKTŮ

Hlavní klubové projekty

Projekt	Garant	
Noc s Andersenem	Hana Hanáčková Miroslava Čápková Mgr. Bronislava Jakoubková	Knihovna B. B. Buchlovana Uherské Hradiště
Kde končí svět?	Olga Šenoldová Eva Kordová Mgr. Helena Šlesingerová, MBA	MěK Jindřichův Hradec MěK A. Marka Turnov Knihovna města Plzně
Kamarádka knihovna OKNA (O KNihovnických Aktivitách)	Zlata Houšková Mgr. Marika Zadembská	SKIP ČR Knihovna Třinec

Projekty ve spolupráci

Projekt	Garant
Ceny za literaturu pro děti a mládež „Suk – čteme všichni“	Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského Praha
S knížkou do života (Bookstart)	SKIP ČR / Knihovna města Hradce Králové
Knihovnická dílna Jičina – města pohádky	Knihovna V. Čtvrťka v Jičíně
Už jsem čtenář – Knižka pro prvňáčka	SKIP ČR
Den pro dětskou knihu	SKIP ČR - Sekce veřejných knihoven
Lovci perel	Knihovna města Hradce Králové
Databanka	Knihovna J. Mahena v Brně
Impulsy v literatuře pro děti a mládež	Knihovna J. Mahena v Brně
Škola naruby – Čtenářské deníčky pro děti a rodiče	SKIP ČR – SKIP 10
Čtenářské pasy – Cesty za knihou	SKIP ČR – SKIP 10

PRACOVNÍ SETKÁNÍ

- Setkání „mozkového trustu“ KDK se uskutečnilo 2 x v Národní knihovně v Praze, a to v úterý 26. 1. on-line (9 úč. + 4 hosté) a v úterý 14. 9. fyzicky (13 úč., z toho 3 on-line, + 2 hosté). Na programu jednání byla zejména příprava a hodnocení celostátních projektů a aktivit z oblasti dětského čtenářství.

- **Valná hromada KDK** se měla původně uskutečnit 20. 4. 2021 v Krajské vědecké knihovně v Liberci v předvečer přehlídky OKNA. Z důvodu nepříznivé pandemické situace byla přehlídka přeložena na červen a termín valné hromady změněn na 15. 6. Ani potom však nebylo možné přehlídku a VH realizovat. Třetí termín VH byl stanoven na 18. 11. v Knihovně J. Mahena v Brně, kde měla proběhnout alespoň jakási náhradní „Malá“ OKNA. V té době ovšem vrcholila další vlna onemocnění a pro nízký počet přihlášených účastníků bylo nakonec 10 dnů před akcí od přehlídky i valné hromady v roce 2021 definitivně upuštěno. (Další termín byl stanoven na 20. 4. 2022 v Liberci. Poslední valná hromada se konala 31. 10. 2017 v Městské knihovně Ostrov.)

ELEKTRONICKÉ KONFERENCE

- **Konference Andersen:** Knihovnice dětských oddělení celé republiky využívají pro vzájemnou komunikaci elektronickou konferenci **Andersen**. Původně byla vytvořena jako komunikační kanál pro „spáče“ první společné Noci s Andersenem v roce 2001, později byla otevřena všem, kteří pracují s dětmi a mládeží v knihovnách. Konference je neveřejná. Je stále velmi užitečná, živá a neformální. Adresa pro posílání zpráv je andersen@ekonference.nkp.cz.
- **Konference Mozek:** Předsedkyně klubek a garanti klubových projektů používají pro vzájemnou komunikaci uzavřenou elektronickou konferenci **Mozek**. Adresa pro posílání zpráv je mozek@ekonference.nkp.cz.

DOTACE

KDK prostřednictvím SKIP ČR pro rok 2021 žádal a získal na realizaci projektů příspěvky z dotačního programu MK ČR (K21). Z důvodu nepříznivé pandemické situace však některé z projektů nemohly být uskutečněny, po dohodě s hospodářkou A. Kvasničkovou byly nevyčerpané prostředky dány k dispozici jiným projektům SKIP.

- Noc s Andersenem – dotace 121 tis. Kč – vyčerpano a řádně vyúčtováno
- OKNA (O KNihovnických Aktivitách) – dotace 28 tis. Kč – nevyčerpano, dáno k dispozici
- Kde končí svět – dotace 25. tis. Kč – nevyčerpano, dáno k dispozici

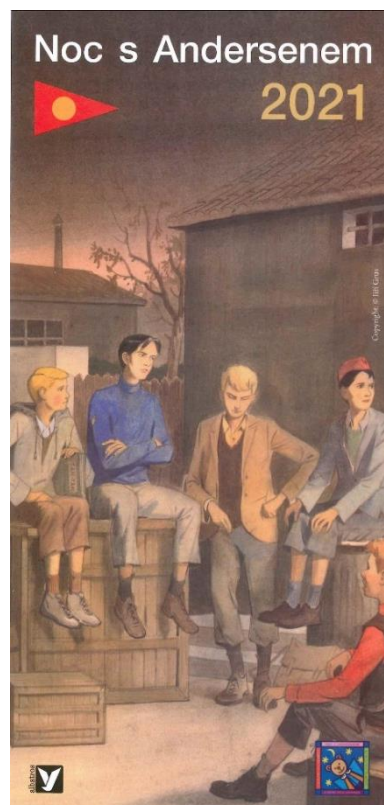
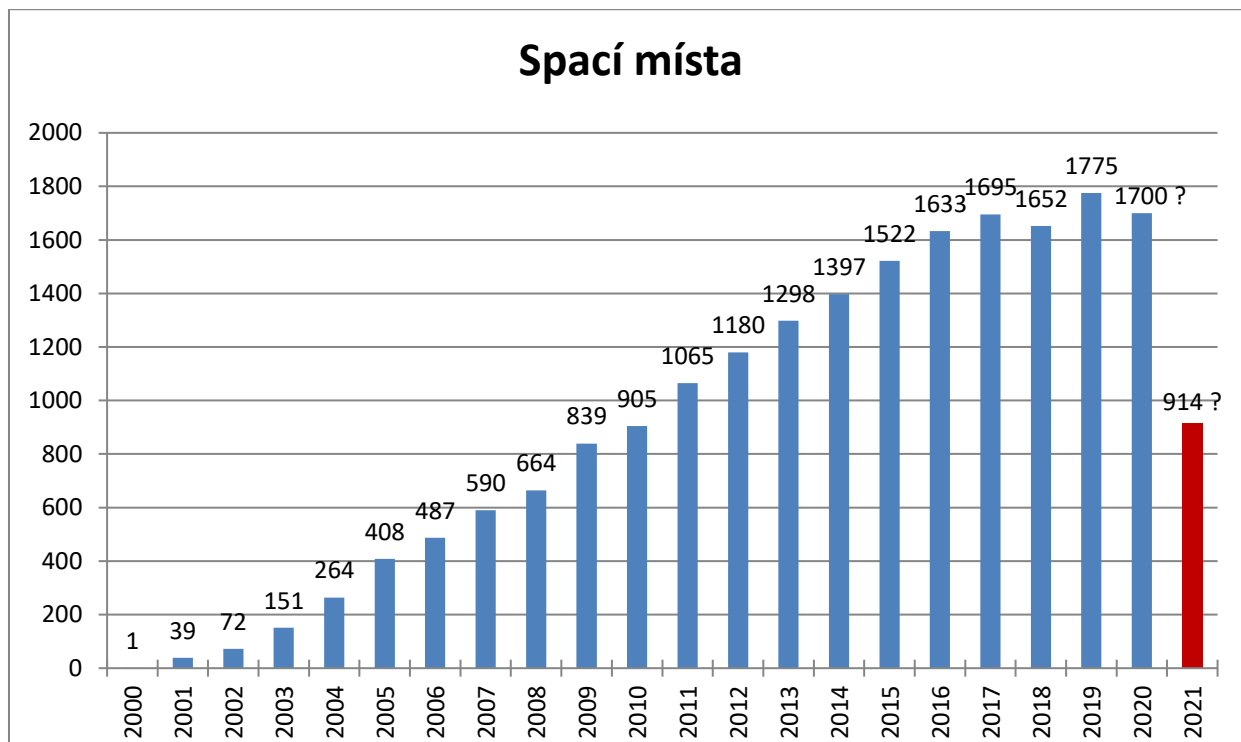
HLAVNÍ KLUBOVÉ PROJEKTY

NOC S ANDERSENEM (<http://www.nocsandersenem.cz>)

21. ročník **Noci s Andersenem** měl původně proběhnout 26. 3. 2021, zaregistrováno bylo 914 spacích míst (z toho min. 415 knihoven, 276 škol a 50 ost. míst v ČR, 164 míst v zahraničí, např. na Slovensku, v Polsku aj.), do statistiky se však počet spacích míst nakonec neuváděl, neboť nebylo možné ho přesně zjistit. Kvůli jarnímu uzavření knihoven i škol bylo rozhodnuto, že pro letošní nocování si každý organizátor v období od 25. 6. do 8. 10. stanoví termín nocování sám. Akce byla ukončena až v Týdnu knihoven. Tématem pro straši děti (i tématem plakátu a pohlednice) bylo na podnět Albatrosu 80. výročí Záhady hlavolamu. V některých místech ale děti zažily dobrodružství inspirované nejen Rychlými šípy, ale přímo panem Andersenem, dále pak detektivy, pohádkami, zvířátky, vesmírem, indiány, voskovkami, únikovou hrou, anebo 45. výročím † spisovatele Václava Čtvrťka. Noční dobrodružství se tentokrát přesunula také do rodin a do on-line prostředí. Prostřednictvím SKIP ČR byla u MK ČR (K21) podána žádost o dotaci ve výši 121 tis. na tisk pohlednic. Výtvarný návrh a distribuci pohlednic zajistil Albatros. Vyúčtování dotace bylo řádně odevzdáno hospodářce SKIP A. Kvasničkové. Na web NsA byla umístěna videozdravice od V. Matochy (<https://youtu.be/pzrN5Wz7Y8E>). S Rádiem Junior bylo na Týden knihoven domluveno noční vysílání. V rámci ankety SUK – Čteme všichni byla též udělena tradiční Cena Noci s Andersenem – viz níže. Podrobné informace o průběhu NsA jsou ke stažení na <http://www.nocsandersenem.cz/data/ke-stazeni/2021/NSA2021-statistiky.pdf>.

Články:

- ČÁPOVÁ, Mirka; HANÁČKOVÁ, Hana; JAKOUBKOVÁ, Bronislava. 21. Noc s Andersenem byla plná dobrodružství. *Bulletin SKIP* [online]. [cit. 2022-02-03]. ISSN 1213-5828. Dostupné z: <https://bulletinskip.skipcr.cz/node/874>.

OKNA (O KNihovnických Aktivitách)

9. řádný ročník celostátní soutěžní přehlídky zajímavých a originálních knihovnických besed a pořadů s názvem **OKNA (O KNihovnických Aktivitách)**, tentokrát se zaměřením na besedy pro žáky I. stupně ZŠ (1. – 5. tř.) k tématu „*Enviromentální výchova – Příroda potřebuje i tebe*“, se měl původně uskutečnit už ve dnech 15. – 16. 4. 2020 v Krajské vědecké knihovně v Liberci. Kvůli uzavření knihoven a škol pak byl přesunut nejprve na 21. - 22. 4. 2021 a dále na 16. – 17. 6. 2021. Posledním pokusem byl záměr uskutečnit 18. 11. 2021 v prostorách Knihovny J. Mahena v Brně alespoň „Malá“ OKNA, tj. nesoutěžní jednodenní přehlídku s náhradním programem v redukované podobě – bez účasti dětí (roli dětí měli zastat knihovníci). Pro nepříznivou pandemickou situaci a nízký počet přihlášených účastníků byla nakonec cca 10 dnů před termínem akce zrušena. Nevyčerpaná dotace od MK ČR (K21) ve výši 28 tis. byla po dohodě s hospodářkou SKIP A. Kvasničkovou vrácena SKIP k případnému využití pro jiný projekt. Přehlídka s původním tématem se uskuteční na jaře 2022 v Krajské vědecké knihovně v Liberci. Původně přihlášených 8 soutěžících bude k účasti znovu osloveno.

KAMARÁDKA KNIHOVNA (<http://www.kamaradkaknihovna.cz/>)

8. ročník celostátní soutěže o nejlepší veřejnou knihovnu pro děti **Kamarádka knihovna**, která probíhá jako bienále, byl vyhlášen prostřednictvím konference Andersen již 8. června 2020, kritéria zůstala stejná jako v předchozím ročníku. S ohledem na nouzový stav byl termín odevzdání vyplněných vysvědčení do Národní knihovny ČR posunut z původního 31. 12. 2020 na 31. 1. 2021, termín vyplnění dotazníku o činnosti posunut z 31. 1. na 28. 2. 2021. Tentokrát se však přihlásilo pouze 18 knihoven – nejméně v celé historii soutěže (předtím to bylo 54 knihoven, v roce 2008/2009 nejvíce - 113 knihoven). Vedle klesajícího zájmu o účast roli sehrálo dlouhodobé uzavření knihoven a škol z důvodu pandemie, v řadě knihoven děti nestihly vyplnit vysvědčení, nízké byly i statistické výkony knihoven. Pro nízký počet uchazečů bylo nutné zredukovat počet soutěžních kategorií na dvě – knihovny v obcích do 15 tis. obyvatel a nad 15 tisíc obyvatel. Generálním partnerem a sponzorem je od roku 2017 firma Ceiba, s. r. o. (zajišťuje auto pro porotu a věcné dary). Komise ve složení Lukáš Pajer (Ceiba), Zlata Houšková, Helena Šlesingerová (KDK), Daniela Divínová (Vsetín) a Kateřina Pechová (Dobříš) – ředitelky vítězných knihoven předchozího ročníku – v termínech 14. 6. a 28. 6. navštívila 4 knihovny vybrané do finále (Nová Paka, Rokycany, Dvůr Králové nad Labem, Rožnov pod Radhoštěm). Slavnostní vyhlášení výsledků se poprvé v historii uskutečnilo v rámci slavnostního udílení významných profesních titulů jako Knihovna roku, Městská knihovna roku či Cena MARK ve čtvrtek 14. října v Zrcadlové kapli Klementina. Titul Kamarádka knihovna získaly Městská knihovna Rožnov pod Radhoštěm a Městská knihovna Slavoj ve Dvoře Králové nad Labem. Druhé místo připadlo MěK Rokycany, třetí místo MěK Nová Paka. Vítězné knihovny obdržely kromě diplomu věcné dary (stolní deskové hry a knihy) od společností Ceiba, Mindok, TRITON a ALBI, knihovny na prvních místech navíc poukázku v hodnotě 15 000,- Kč na věcné dary dle vlastního výběru. Velké poděkování za pomoc patří Bedřišce Štěpánové z Národní knihovny, poděkování a pochvala pak společnosti Ceiba, která je velmi vstřícná, a přestože se počítá s jednou cenou, už třetím rokem dává ceny dvě. K otázce, zda v soutěži nadále pokračovat, bude následovat diskuse, případně anketa mezi knihovnami.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Rok	2006/2007	2008/2009	2010/2011	2012/2013	2014/2015	2016/2017	2018/2019	2020/2021
Počet přihl. knihoven	103	113	102	102	77	73	54	18

Články:

- HOUŠKOVÁ, Zlata a ŠLESINGEROVÁ, Helena. Nejlepší kamarádka? Knihovna! *Čtenář: měsíčník pro knihovny*, 2021, **73**(12), s. 441-442. ISSN 0011-2321.
- JANSOVÁ, Linda. Ocenění Knihovna roku a Městská knihovna roku 2021 a Kamarádka knihovna 2020/2021. *Bulletin SKIP* [online]. 2021, roč. 30, č. 2 [cit. 2022-02-07]. ISSN 1213-5828. Dostupné z: <https://bulletinskip.skipcr.cz/node/847>.

KDE KONČÍ SVĚT

12. ročník projektu **Kde končí svět?**, který v posledních letech probíhá jako bienále, byl prostřednictvím konference Andersen vyhlášen již 2. 10. 2019, tentokrát na téma „**Labyrint světa, Komenský a ráj knížek**“ – u příležitosti 350. výročí úmrtí učitele národů Jana Amose Komenského (*1592-†1670). Prostřednictvím klubek se jednotlivé knihovny do projektu formálně přihlašovaly (některé tradičně zapoměly) a zahájily programy ve svých místech. Dle obvyklého harmonogramu měly regionální přehlídky proběhnout cca v dubnu 2020, slavnostní vyvrcholení projektu s pasováním na rytíře řádu Krásného slova bylo naplánováno na 2. června 2020 v Zrcadlové síni Klementina v Praze. Jelikož řada zapojených knihoven do vyhlášení nouzového stavu nestihla s dětmi aktivity dokončit, řada aktivit byla závislá na spolupráci se školami a ani regionální přehlídky neproběhly, předsedkyně klubek se za nejisté situace společně rozhodly projekt nerušit, ale prodloužit do dalšího školního roku s vyvrcholením 1. června 2021. Optimisticky předpokládaly, že s tématem tak bude možné dále pracovat, rozpracované dodělat, rozšířit a obohatit o nové nápady. Bohužel ani v odloženém termínu kvůli uzavření knihoven a škol a aktuálním protipandemickým opatřením nebylo možné akci uspořádat a po zvážení všech okolností se organizátoři rozhodli projekt ukončit bez vyvrcholení. Důvodem byl příliš velký časový odstup od původních aktivit s dětmi v knihovnách (žáci již byli o dva ročníky výše). Prostřednictvím SKIP ČR byla u MK ČR (K21) podána žádost o dotaci ve výši 25 tis. Kč na cestovné pro děti – po dohodě s hospodářkou SKIP A. Kvasničkovou byla nevyužitá dotace v plné výši dána k dispozici jiným projektům. Případný další ročník s novým tématem bude vyhlášen v září 2022.

PROJEKTY VE SPOLUPRÁCI

Také v roce 2021 KDK spolupracoval na projektech jiných sekcí SKIP či jednotlivých knihoven, které se týkaly práce s dětským čtenářem, jako: Knížka pro prvňáčka – Už jsem čtenář, S knížkou do života (Bookstart), Cena za literaturu pro děti a mládež „SUK – čteme všichni“, Knihovnická dílna (Jičín – město pohádky), Den pro dětskou knihu, Databanka, časopis Impulsy, charita Čtení pomáhá, Škola naruby, Čtenářské pasy a Lovci perel. Např.:

CENA ZA LITERATURU PRO DĚTI A MLÁDEŽ „SUK – ČTEME VŠICHNI“

V rámci 28. ročníku celostátní ankety o nejhezčí a nejoblíbenější knihu pro děti, vydanou v předchozím kalendářním roce, byla ve spolupráci s KDK tradičně udělena i **Cena Noci s Andersenem**. Kvůli pandemii koronaviru podobně jako v roce 2020 nehlasovaly děti, nýbrž knihovnice a knihovníci pořádající ve svých knihovnách Noc s Andersenem. Vybírali ze seznamu 131 knižních titulů, kde každý mohl označit 1-3 knihy. Celkem bylo sebráno 133 platných hlasů. Jednoznačně zvítězila kniha Vojtěcha Matochy *Prašina 3.: Bílá komnata* (Paseka, 2020), která zároveň získala i Cenu dětí. V těsném závěsu byla kniha Kláry Smolíkové *S Komenským do komiksu*, na třetím místě pak publikace Romany Košutkové *Apolenka z modrotisku*. Předávání cen proběhlo v omezeném režimu (tj. bez publika z řad dětí a učitelů) v úterý 1. června 2021 ve studovně Sukovy studijní knihovny pro děti a mládež v Pedagogické knihovně J. A. Komenského. Za SKIP zde cenu předal předseda PhDr. Roman Giebisch. Tisková zpráva a úplné výsledky ankety jsou ke stažení na <https://www.npmk.cz/knihovna/sukova-knihovna/suk-cteme-vsichni/predchozi-rocniky>. Video z předávání na <https://www.youtube.com/watch?v=tFGU6756xdl&t=3s>.

PŘEHLED ČINNOSTI REGIONÁLNÍCH KLUBEK

Zprávy o činnosti regionálních klubek byly či budou zpracovány jednotlivými předsedkyněmi a po valné hromadě KDK budou přístupné na <https://www.knihovnadobris.cz/kdk-skip/> v záložce Dokumenty.